

Ham – Aldi, Stationsstraat 2
Programma van Maatregelen

Amsterdam 2016
VUhbs archeologie

I GEMOTIVEERD ADVIES

Binnen het plangebied zal een nieuw winkelpand worden gerealiseerd. Daarbij zal tevens het terrein opnieuw worden ingericht, waarbij plaats wordt gemaakt voor nieuwe parkeerplekken. Voor het plangebied is een bureauonderzoek uitgevoerd om een inschatting te maken van de archeologische potentie en kenniswinst.

Op circa 200 meter ten oosten van het plangebied zijn nederzettingssporen en een graf uit de Vroege IJzertijd aangetroffen. Dat binnen het plangebied eveneens sporen uit deze periode te verwachten zijn, is niet uit te sluiten. Nabij het plangebied, op een afstand van circa 100 meter, staat de kerk van Ham. Deze kerk is gesticht in de 8ste eeuw en is sindsdien verbouwd, herbouwd en uitgebreid. Dit geeft aan dat Ham vanaf deze periode permanent bewoond is geweest en dat vanaf deze periode bewoningssporen te verwachten zijn. Het plangebied bevindt zich op de noordelijke flank van een hoger gelegen (zand)rug, dat in alle archeologische perioden een aantrekkelijke locatie zal zijn geweest.

De zones binnen het plangebied waar reeds (school)gebouwen aanwezig zijn, mogen echter als grotendeels tot volledig verstoord beschouwd worden (bijlage 1). Voorafgaand aan de werkzaamheden worden deze gebouwen gesloopt. Het potentieel op kennisvermeerdering lijkt hierdoor zeer gering. Een vervolgonderzoek in deze zone wordt daarom als niet zinvol beschouwd.

Binnen het plangebied zijn in de huidige situatie zones met asfalt verhard. De mate van verstoring bij de aanleg van deze verharding is onbekend. Bij de herinrichting van het perceel zal de verharding (deels) worden verwijderd. In deze zones is het potentieel op kennisvermeerdering aanwezig. Afhankelijk van de verstoringdiepte en dikte van de akkerlaag ter plaatse, zal een vervolgonderzoek in deze zones zinvol zijn.

Voor de werkzones waar geen graafwerken zullen plaats vinden, zijnde het gehele plangebied, buiten de te verstoren zones, wordt voorgesteld om beschermende maatregelen te nemen, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van rijplaten of -schotten, zodat de impact van het transport en het laden en lossen in deze zone tot een minimum wordt herleid. Hier zullen echter geen graafwerkzaamheden plaatsvinden en is de impact op de bodem beperkt tot enkele tientallen centimeters. De archeologische resten die zich onder een plag bevinden worden hierdoor niet bedreigd.

De locatie ligt voorts in de nabijheid van de Hoenderbeek en op de overgang van de hogere gronden ten zuiden naar de nattere gronden ten noorden. Dit plangebied heeft potentie op archeologische kennisvermeerdering voor alle periodes. De eventueel aanwezige archeologische waarden worden hier bedreigd door de geplande werkzaamheden. In eerste instantie dient een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd te worden. Hieruit zal moeten blijken wat de beste vervolgstراتيجية is (archeologische boringen, proefsleuven of geen vervolg).

Het plangebied is momenteel in het bezit van de gemeente Ham. Landschappelijk booronderzoek kan echter pas worden uitgevoerd wanneer betredingstoestemming is gegeven door de eigenaar. In dit Programma van Maatregelen wordt daarom het hele plangebied als archeologisch waardevol beschouwd. Na het uitvoeren van het landschappelijk booronderzoek en afhankelijk van de resultaten hiervan, zullen zones meer intensief of oppervlakkig onderzocht worden.

Administratieve gegevens:

Ligging: Ham; Stationsstraat 2

Coördinaten:

noord: 206.460 / 199.760

west: 206.400 / 199.675

oost: 206.540 / 199.700

zuid: 206.470 / 199.600

Projectcode bureauonderzoek: 2016H133

Uitvoerder: VUhbs archeologie (OE/ERK/Archeoloog/2015/00004)

Opdrachtgever: MO Architecten BVBA
Schillekensberg 7
3460 Bekkevoort
België

Kadastrale gegevens

straat en nummer: Stationsstraat 2

postnummer en gemeente : 3945 Ham

kadastrale gegevens : 1ste Afdeling, Sectie A, nr(s): 986g, 989m, 989n, 989p, 990f4, 990h4, 990n4.

Tabel 1.1. Ham – Stationsstraat 2. Kadastrale gegevens.

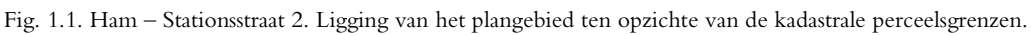

Fig. 1.1. Ham – Stationsstraat 2. Ligging van het plangebied ten opzichte van de kadastrale perceelsgrenzen.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN VOOR EEN UITGESTELD VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM

2.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Naam site: Ham – Stationsstraat 2
Coördinaten:
 noord: 206.460 / 199.760
 west: 206.400 / 199.675
 oost: 206.540 / 199.700
 zuid: 206.470 / 199.600
Kadastrale percelen: Ham 1ste Afdeling, Sectie A,
nr(s): 986g, 989m, 989n, 989p, 990f4, 990h4, 990n4.

2.2 AANLEIDING VAN HET VOORONDERZOEK

Binnen het plangebied zal een nieuw winkelpand worden gerealiseerd. Daarbij zal tevens het terrein opnieuw worden ingericht, waarbij plaats wordt gemaakt voor nieuwe parkeerplekken. In de het verslag van de resultaten is in detail ingegaan op de geplande werkzaamheden.

2.3 RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM

Het archeologisch bureauonderzoek heeft uitgewezen dat potentie op kennisvermeerdering aanwezig is in een deel van het plangebied (zie hoger). Voor een verdere beschrijving van de resultaten: zie bureauonderzoek.

2.4 VRAAGSTELLING EN ONDERZOEKSDOELEN

De belangrijkste doelstelling van het onderzoek is na te gaan of er zich archeologische waarden in het plangebied bevinden en wat de impact van de geplande werkzaamheden is op deze waarden.

De vraagstellingen voor (de verschillende fases van) het vervolgonderzoek zijn:

- Wat is de bodemopbouw ter plaatse? Is er sprake van goed bewaarde of begraven bodems? Hebben deze steentijdpotentieel?
- Op welk niveau bevinden deze zich en worden ze bedreigd door geplande werkzaamheden?
- in hoeverre wordt/worden de vindplaatsen bedreigd door de geplande werkzaamheden? Is/zijn de vindplaats(en) mogelijk *in situ* te behouden? Zo niet, is een opgraving noodzakelijk en wat zijn de methodes en vraagstellingen van een eventuele opgraving?
- waaruit bestaan de vindplaatsen? Zijn er daterende elementen aanwezig?
- wat is de ruimtelijke spreiding (horizontaal en vertikaal) van de vindplaatsen?
- Zijn er sporen of structuren aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er aanwijzingen voor funeraire contexten?
- Is er een relatie te leggen met de CAI-locaties in de omgeving?

- Komt dit deel van het plangebied in aanmerking voor een opgraving? Zo ja, zijn er mogelijkheden voor een behoud *in situ*?

In bovenstaande zijn algemene onderzoeksvragen geformuleerd die door middel van een gefaseerd vervolgonderzoek beantwoord dienen te worden. In eerste instantie dient een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd te worden om zicht te krijgen op de bodemopbouw. Op basis hiervan kunnen uitspraken gedaan worden omtrent de mogelijke aanwezigheid van steentijdvindplaatsen. Ter plaatse van goed geconserveerde podzolbodems en/of oude bodems - indien aanwezig - dient vervolgens een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd te worden.

Indien deze bodems niet aanwezig zijn, maar er is geen sprake van grootschalige verstoringen, dient het onderzoek voortgezet te worden in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Wanneer sprake is van grootschalige verstoringen dient afgezien te worden van verder archeologisch onderzoek.

In onderstaande paragrafen is een opsplitsing gemaakt voor de vraagstellingen en onderzoeksdoelen per onderzoeksfase. Indien het landschappelijk booronderzoek geen aanleiding geeft tot een verkennend en waarderend booronderzoek, vervallen de vraagstellingen van laatstgenoemden.

2.5 METHODE

2.5.1 ALGEMEEN

De keuze van de methode voor het vervolgonderzoek dient te voldoen aan de volgende vier criteria:

- is het mogelijk de betreffende methode toe te passen op het terrein?
- is het nuttig de betreffende methode toe te passen?
- is het overdreven schadelijk voor het bodemarchief om de betreffende methode toe te passen?
- is het noodzakelijk de betreffende methode toe te passen (kosten-batenanalyse)?

In deze fase van het onderzoek was het niet mogelijk om een landschappelijk booronderzoek uit te voeren. Tijdens het vervolgonderzoek dient bijgevolg in eerste instantie een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd te worden. De mogelijk te gebruiken methodes voor een vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn: verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, proefputten in functie van steentijd artefactensites en proefsleuven en proefputten.

Steentijd artefactensite?

De meest efficiënte methode om te bepalen of binnen het plangebied een artefactenvindplaats uit de Steentijd aanwezig is, is middels een verkennend archeologisch booronderzoek. Deze methode is niet overdreven schadelijk en relatief snel uit te voeren (kosten-baten). Enkel een zone met een (deels) intacte bodemopbouw komt in aanmerking voor een verkennend archeologisch booronderzoek. In het noordoostelijke en zuidelijke deel van het plangebied, wanneer sprake is van een AC-profiel, worden geen resten uit de Steentijd *in situ* verwacht, waardoor hier geen archeologisch booronderzoek dient uitgevoerd te worden.

Het verkennend archeologisch booronderzoek levert dus informatie omtrent de aan- of afwezigheid van vindplaats uit de Steentijd. Indien deze afwezig blijkt te zijn dient geen verder onderzoek omtrent Steentijdvindplaatsen uitgevoerd te worden (zie onder). Indien deze wel aanwezig is/zijn is het meest zinvol (nuttig) over te gaan tot een waarderend archeologisch booronderzoek.¹ Het uitvoeren van proefputten in functie van steentijd artefactensites is niet nuttig aangezien een

¹ De zone waarin dit waarderend archeologisch booronderzoek uitgevoerd dient te worden is afhankelijk van de resultaten van de voorgaande fase.

verkennend archeologisch booronderzoek en een waarderend archeologisch booronderzoek reeds voldoende informatie zal opleveren om de aan- of afwezigheid van een steentijd artefactensite te bepalen, net als de ruimtelijke afbakening ervan. Op basis van de verkregen informatie kan desgevallend een programma van maatregelen opgesteld worden voor een archeologische opgraving.

Overige periodes

Om vast te kunnen stellen of er sporen aanwezig zijn uit de periode Neolithicum – heden is een proefsleuvenonderzoek de meest efficiënte methode. Voorts is er geen sprake van een complexe stratigrafie (zie landschappelijk booronderzoek). Met een dekkinggraad van ongeveer 12.5% heeft deze methode een grotere schadelijke impact op het bodemarchief dan de voorgaande methodes. Toch blijft bij deze methode de schade aan het bodemarchief beperkt. Deze fase dient pas uitgevoerd te worden wanneer duidelijkheid verkregen is omtrent de aan- of afwezigheid van een steentijd artefactensite en wat de omvang is van deze betreffende site(s). Indien blijkt dat er geen steentijd artefacten aanwezig is, dient een proefsleuvenonderzoek in het volledige plangebied uitgevoerd te worden (fig. 2.4).

Conclusie

Op basis van bovenstaande overwegingen wordt een gefaseerd onderzoek voorgesteld. In eerste instantie dient een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd te worden. Dit zal informatie opleveren over de bodemopbouw en de mogelijke aanwezigheid van steentijd artefactensites. Indien namelijk blijkt dat er sprake is van een (relatief) dik plaggendeek, betekent dit dat oudere sporen (ruwweg daterend in het Neolithicum tot de Late Middeleeuwen) niet zullen aangetroffen worden tijdens de ontgraving en dat gefocust kan worden op de sporen uit de recentere tijden.

Indien blijkt dat de bodemopbouw (grotendeels) intact is, dan is het vervolg afhankelijk van de diepte waarop deze bodem zich bevindt. Indien deze zich bevindt onder een (relatief) dik plaggendeek dan zullen eventueel aanwezige steentijd artefactensites niet bedreigd worden door de ontgraving. Indien echter blijkt dat een (grotendeels) intacte bodemopbouw zich dicht onder de oppervlakte bevindt, dan dient een verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden in de betreffende zone(s). Indien blijkt uit het verkennend archeologisch booronderzoek dat een steentijd artefactensite aanwezig is zal de ruimtelijke omvang ervan bepaald dienen te worden met een waarderend archeologisch booronderzoek.

Er dient dus een combinatie van de verschillende methoden toegepast te worden om de doelstellingen van het onderzoek te kunnen bereiken. Niet al deze onderzoeksmethodes dienen uitgevoerd te worden indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek voldoende informatie verkregen is om een te bekrachtigen nota op te maken die ofwel de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site voldoende staft, ofwel het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering voldoende staft, ofwel de noodzaak voor een archeologische opgraving staft en een plan van aanpak hiervoor biedt, ofwel de mogelijkheid voor een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.

De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen en de bijkomende onderzoeksvragen die opgesteld worden naar aanleiding van elk assessment beantwoord zijn.

In onderstaande paragrafen is een opsplitsing gemaakt voor de vraagstellingen en onderzoeksdoelen per onderzoeksfase. Indien één of meerdere fases van het vooronderzoek niet uitgevoerd dienen te worden, dan vervallen de vraagstellingen van laatstgenoemden.

2.5.2.1 LANDSCHAPPELIJKE BOORONDERZOEK

De doelstellingen van het landschappelijke booronderzoek zijn:

- de kartering van de aard, topografie, morfologie en conservering van het onderliggende pleistocene substraat, met inbegrip van de aanwezigheid van paleobodems;
- de reconstructie van de sedimentaire en geomorfologische opbouw van de afdekkende Laatglaciale en Holocene sedimenten;

□ een reconstructie van de geomorfologische / sedimentaire ontwikkeling van het studiegebied.

De vraagstellingen die centraal staan in het landschappelijke booronderzoek zijn:

- hoe is de bodemopbouw? In hoeverre is er sprake van een intacte bodemopbouw?
- is er een potentieel voor steentijdvindplaatsen? Op welk niveau bevinden deze zich en worden ze bedreigd door geplande werkzaamheden?
- is er een potentieel voor sporensites? Op welk niveau kunnen deze zich bevinden en worden ze bedreigd door de geplande werkzaamheden?
- is een vervolgonderzoek zinvol/noodzakelijk? En zo ja, in welke vorm?

2.5.2.2 VERKENNEND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Op basis van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek dient een verkennend archeologische booronderzoek uitgevoerd te worden in de zones die kansrijk zijn op steentijdvindplaatsen.

De belangrijkste vraagstellingen tijdens deze fase van het onderzoek zijn:

- is er een potentieel voor steentijdvindplaatsen? Op welk niveau bevinden deze zich en worden ze bedreigd door geplande werkzaamheden?

2.5.2.3 WAARDEREND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Het waarderend archeologisch booronderzoek is enkel van toepassing indien vuurstenen objecten aangetroffen worden tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek en alleen rondom die boringen waar de vuurstenen objecten zijn aangetroffen.

De belangrijkste vraagstellingen tijdens deze fase van het onderzoek zijn:

- in hoeverre wordt/worden de vindplaatsen bedreigd door de geplande werkzaamheden? Is/zijn de vindplaats(en) mogelijk *in situ* te behouden? Zo niet, is een opgraving noodzakelijk en wat zijn de methodes en vraagstellingen van een eventuele opgraving?
- waaruit bestaan de vindplaatsen? Zijn er daterende elementen aanwezig?
- wat is de ruimtelijke spreiding (horizontaal en vertikaal) van de vindplaatsen?

2.5.2.4 PROEFSLEUVEN

Indien uit het landschappelijk onderzoek naar voren komt dat een archeologisch booronderzoek niet zinvol is en dat er in het onderzoeksgebied geen sprake is van grootschalige verstoringen (en dus de mogelijkheid op sporensites uit de periode neolithicum tot heden aanwezig is), dient overgegaan te worden tot een proefsleuvenonderzoek. Het doel van proefsleuven is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Het onderzoek dient antwoord te geven op de volgende vragen:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek? Wat is de verwachte sporendensiteit?
- Hoe is de bodem opgebouwd?

2.6 ONDERZOEKSTECHNIKEN

2.6.1 LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK

Voor het landschappelijk booronderzoek dient plangebied gebiedsdekkend (9.600 m²) te worden onderzocht. Voor te hanteren methoden en technieken is paragraaf 7.3.2 van de Code van Goede Praktijk van toepassing.

De boringen worden, gezien de omvang van het terrein, geplaatst volgens een verspringend driehoeksgrid van ca. 25 bij 20 meter. Voor het gebied van ca. 9.600 m² komt dit neer op 18 boringen. De ligging van de geplande boringen is weergegeven in figuur 2.1. De raaien liggen hierbij dwars op de hoger gelegen zandrug om daarmee de landschappelijke gradiënt goed in kaart te brengen.

De boringen dienen te worden gezet met een edelmanboor met een diameter van minimaal 7 cm of, indien mogelijk met een guts met een diameter van minimaal 2 cm. Alle boringen worden tot een diepte van minimaal 30 cm in de C-horizont van het dekzand gezet. Twee boringen verspreid over het terrein dienen, voor zover de omstandigheden dit toelaten, dieper te worden doorgezet om de eventuele aanwezigheid van een ouder, dieper gelegen bodemniveau.

De boorkernen worden uitgelegd en gefotografeerd. De boringen zullen per laag worden beschreven op basis van kleur, lithologie, bodemhorizonten en overige bodemkundige kenmerken conform de richtlijnen in de Code van Goede Praktijk. Het opgeboorde materiaal wordt in het veld doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot.

De boringen worden uitgevoerd en gerapporteerd onder leiding van een aardkundige met ervaring met landschappelijk booronderzoek op zandgronden.

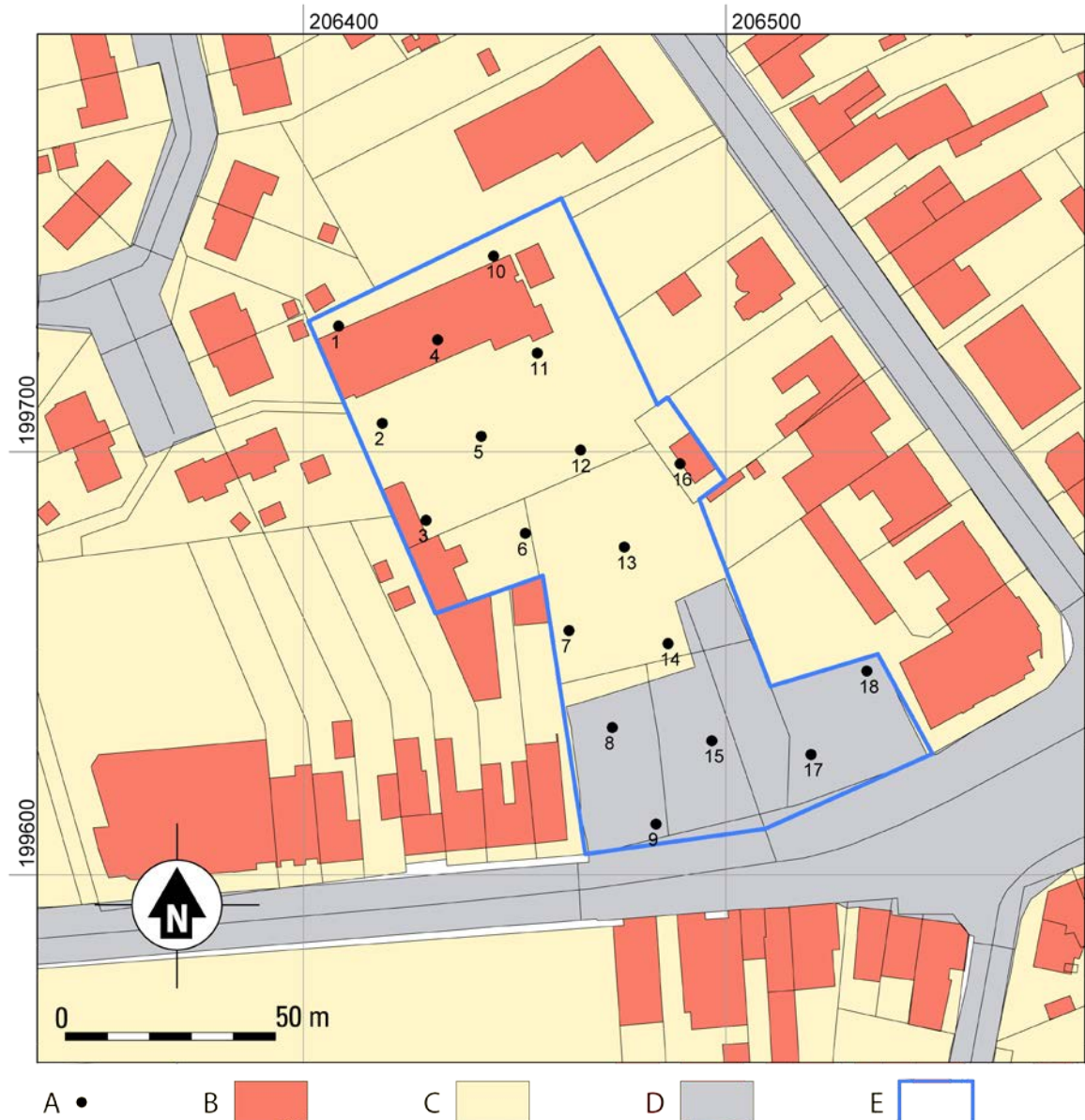

Fig. 2.1. Ham – Stationsstraat 2. Grid voor landschappelijk booronderzoek.

A. Landschappelijke boring met volgnummer. B. Bebouwing. C. Kadastrale percelen. D. Wegen. E. Plangebied.

2.5.2 VERKENNEND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Voor te hanteren methoden en technieken is hoofdstuk 8.4 van de Code van Goede Praktijk van toepassing.

Voor het verkennend archeologisch booronderzoek dienen de boringen gezet te worden in een verspringend driehoeksgrid van minimaal 10 bij 12 meter dat uitgaat van de boringen van het landschappelijk booronderzoek zoals weergegeven in figuur 2.2.

De boringen dienen te worden gezet met een edelmanboor met een diameter van minimaal 10cm. Gezien de te verwachten zandige afzettingen is echter een diameter van 15 cm te verkiezen. De boringen worden gezet tot 30 cm in de C-horizont. De boorkernen worden uitgelegd en gefotografeerd. De boringen zullen per laag worden beschreven op basis van kleur, lithologie, bodemhorizonten en overige bodemkundige kenmerken conform de richtlijnen in de Code van Goede Praktijk. Het opgeboorde sediment dient per horizont te worden gezeefd over een zeef met een maaswijdte van maximaal 2 mm.

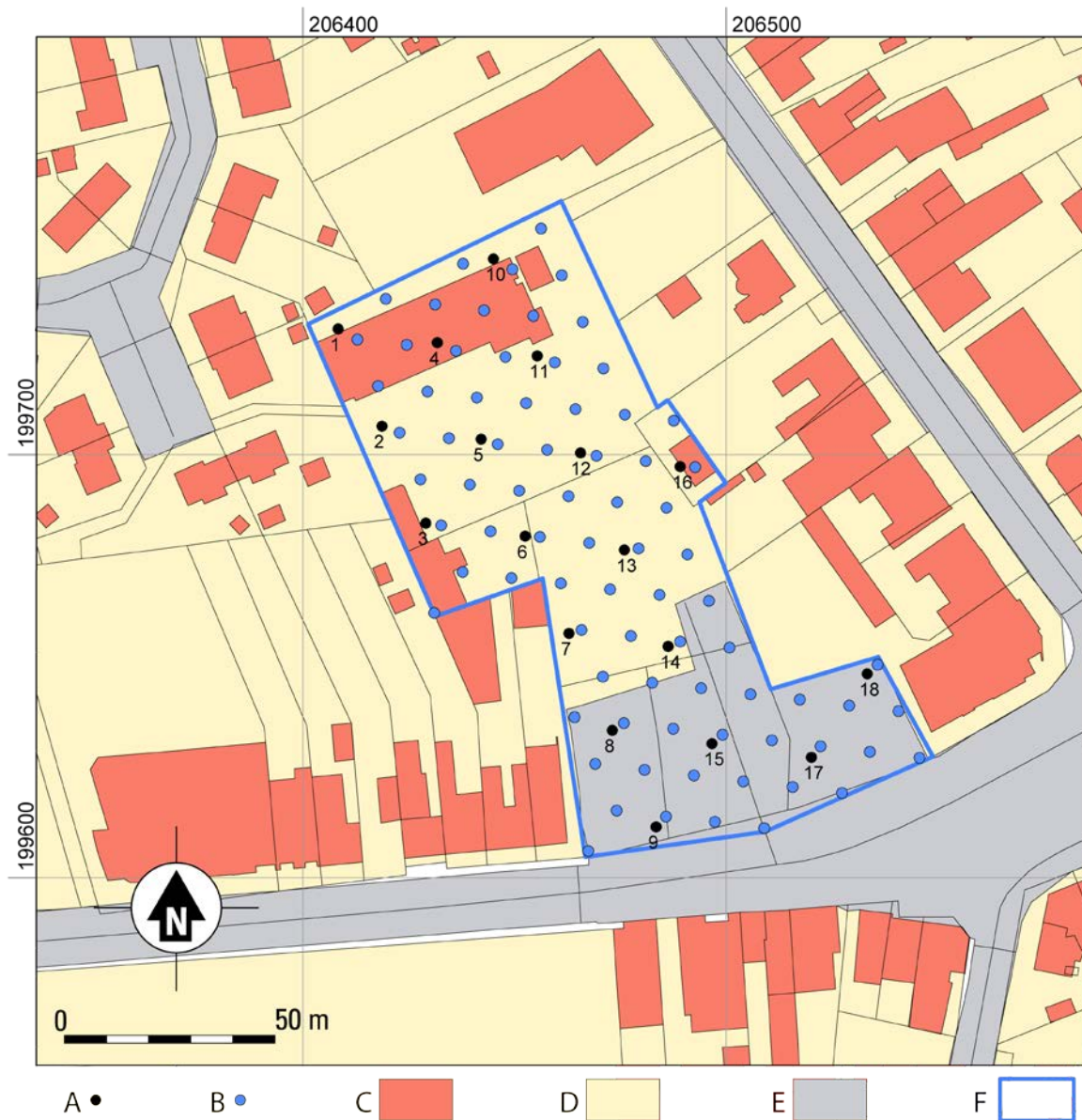

Fig. 2.2. Ham – Stationsstraat 2. Grid voor verkennend booronderzoek.

A. Landschappelijke boring met volgnummer. B. Waarderende boring. C. Bebouwing. D. Kadastrale percelen. E. Wegen. F. Plangebied.

Deze fase van het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een team onder leiding van een archeoloog met aantoonbare ervaring met het archeologisch booronderzoek naar steentijdvindplaatsen. Het uitzoeken van de zeefresidu's dient te gebeuren door een steentijdspecialist.

2.5.3 WAARDEREND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

Voor te hanteren methoden en technieken is hoofdstuk 8.5 van de Code van Goede Praktijk van toepassing.

Rondom de positieve boringen dient het boorgrid van het verkennend booronderzoek te worden verdicht tot een verspringend driehoeksgrid van 5 bij 6 meter zoals weergegeven in figuur 2.3. Het boorgrid gaat uit van de boringen van het verkennend onderzoek, waarbij deze boringen niet opnieuw hoeven te worden gezet.

De boringen dienen evenals het verkennend booronderzoek te worden gezet met een edelmanboor met een diameter van minimaal 10cm, waarbij een diameter van 15 cm te verkiezen is. De boringen worden gezet tot 30 cm in de C-horizont. De boorkernen worden uitgelegd en gefotografeerd. De boringen zullen per laag worden beschreven op basis van kleur, lithologie, bodemhorizonten en overige bodemkundige kenmerken conform de richtlijnen in de Code van Goede Praktijk. Het opgeboorde sediment diept per horizont te worden gezeefd over een zeef met een maaswijdte van maximaal 2 mm.

De vereisten aan het in te zetten personeel zijn dezelfde als voor de voorgaande fase.

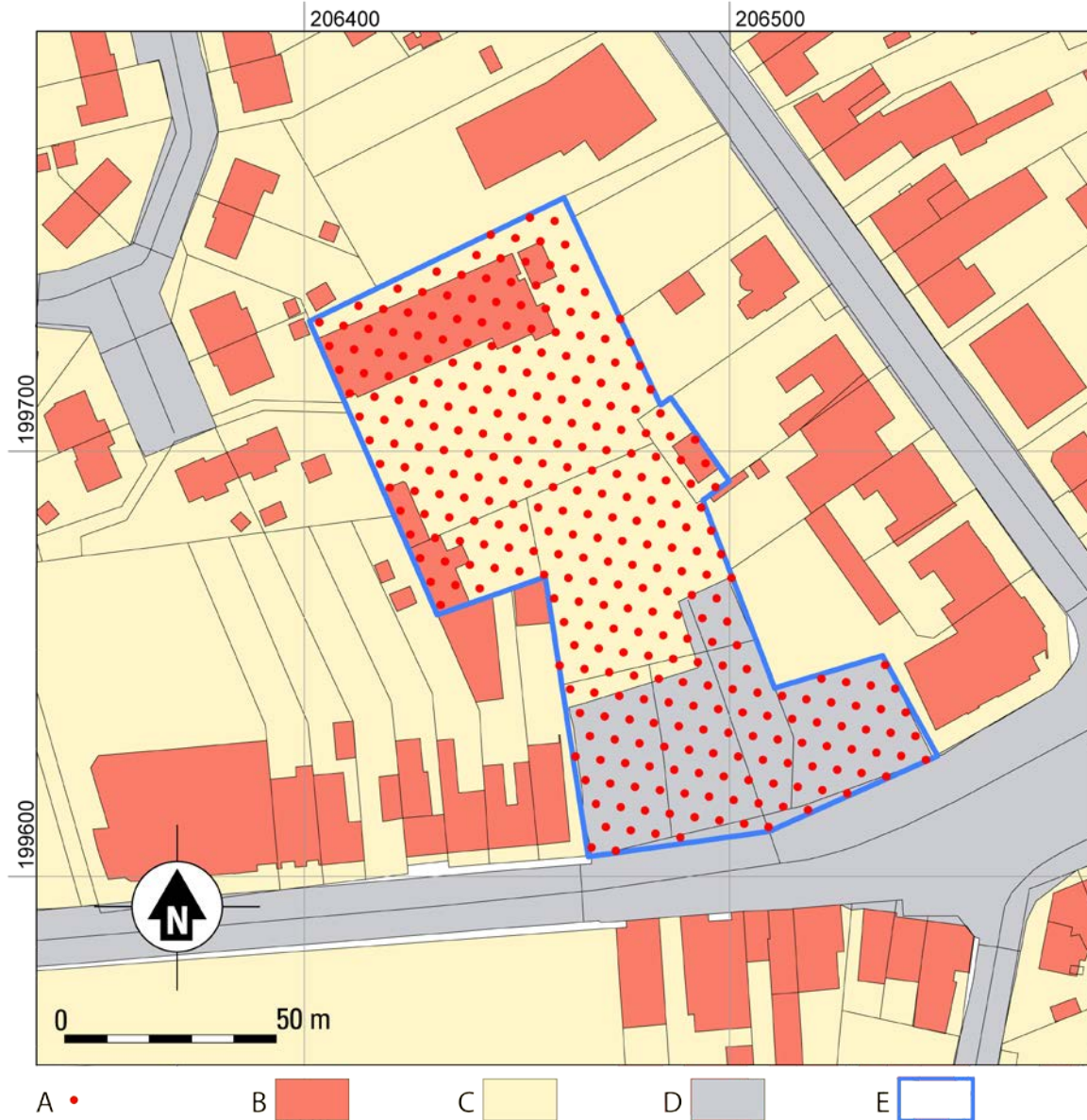

Fig. 2.3. Ham – Stationsstraat 2. Grid voor waarderend booronderzoek.

A. Waarderende boring. B. Waarderende boring. C. Bebouwing. D. Kadastrale percelen. E. Wegen. F. Plangebied.

2.5.4 PROEFSLEUVEN

Door middel van proefsleuven zal een dekkingsgraad van 10% gehanteerd worden. Dit zal aangevuld worden met kijkvensters (maximaal 2.5%). Gezien de oppervlakte van het plangebied 9.600 m² bedraagt, betekent dit de aanleg van ca. 960 m² aan proefsleuven, met de mogelijkheid tot de aanleg van kijkvensters met een oppervlakte van ca. 240 m². Deze methode is kosten-baten de meest efficiënte

methode.² In figuur 2.4 is een indicatief sleuvenplan weergegeven met zes sleuven. De oriëntatie van de sleuven dient min of meer noord-zuid te zijn, oftewel haaks op het verloop van het landschap (licht afhellend van zuid naar noord).

De huidige hoogteligging in de onderzoekszone bedraagt ca. 39,5–40 m TAW. De proefsleuven dienen te worden uitgegraven met een graafmachine met gladde bak met een breedte van 1.80 m (maximaal 2 m) tot op het hoogste archeologische vlak (natuurlijke ondergrond). De dikte van de bouwvoor ter plaatse is echter niet bekend. Uitgegaan mag worden van een aanleghoogte van het vlak van ca. 40 cm tot 1 m onder maaiveld.

Voor deze fase dient een team ingezet te worden onder leiding van een archeoloog met aantoonbare ervaring in het leiden van proefsleuvenonderzoeken op zandgronden, bijgestaan door onder andere een aardkundige met aantoonbare ervaring met archeobodemkundig onderzoek op zandgronden.

Fig. 2.4. Ham – Stationsstraat 2. Indicatief sleuvenplan.

A. Proefsleuven. B. Bebouwing. C. Kadastrale percelen. D. Wegen. E. Plangebied.

² Haneca *et al.* 2016.

2.7 VOORZIENE AFWIJKINGEN TEN AANZIEN VAN DE CODE VAN GOEDE PRAKTIJK

Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk die voor aanvang van het onderzoek met ingreep in de bodem reeds voorzien zijn. Indien tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem redenen om af te wijken van de Code van Goede Praktijk dan dienen deze gemotiveerd te worden in het verslag van de resultaten (nota).

L I T E R A T U U R

Haneca K./S. Debruyne/S. Vanhoutte/A. Ervynck, 2016. *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie*, Brussel (Onderzoeksrapport Agentschap Onroerend Erfgoed 48).

BIJLAGE I te verwachten verstoringen

